

Review:

Xavier Medina-Campeny a la VIII Mostra Internazionale: *La leggerezza della scultura*

Esther García-Portugués

Universitat de Barcelona – Associació Catalana de Crítics d'Art (ACCA)

L'escultor català Xavier Medina-Campeny ha estat seleccionat per representar l'escultura espanyola pels organitzadors de l'Istituto Nazionale d'Arte Contemporanea, a cura del president Anselmo Villata, per participar en la VIII edizione 2013 de la Mostra Internazionale en el Parco dell'Arte a Cerrina (fig.1). L'any 2004 s'inicià aquesta activitat cultural, destinada en un principi a artistes italians, i fou a partir de 2008 que la mostra passà a ser anual i tingué com a marc expositiu definitiu aquest parc, un lloc situat en un paratge de natura urbana a pocs kilòmetres entre Milà i Torí. La singularitat d'aquesta edició consisteix en què l'exposició obre les portes a artistes fora de l'àmbit italià, convertint-se en una trobada internacional.

A la Mostra van concórrer tretze escultors: Enrico Benetta (Itàlia), Alberto Biasi (Itàlia), Bradley Borthwick (USA), Francesco Contiero (Itàlia), Alberto Ghinzani (Itàlia), Marin Kasimir (Bèlgica), Bruno Liberatore (Itàlia), Xavier Medina Campeny (Espanya), Alfred Milot Mirashi (Albània), Marco Porta (Itàlia), Maurizio Roasio (Itàlia), Silvio Santini (Itàlia) i Jorrit Tornquist (Àustria). Un grup heterogeni d'artistes, que segons paraules del comissari, Anselmo Villata, posseeixen un llenguatge formal molt expressiu i personal que al mateix temps proporciona una visió molt propera de l'actualitat escultòrica del moment. El fet que

la procedència dels artistes fos diversa generà debat i diàleg, als quals s'afegí l'experiència de cada artista en potenciar l'interès per l'exposició. Així a la mostra van concórrer materials, formes i volums producte de la creativitat i sensibilitat de cada escultor. El marbre, el bronze, el ferro, la terracota i fins i tot els materials reciclables emprats es van donar cita en l'escenari verd del parc per donar testimoni de la complexitat de la vida i dels gustos artístics. Des del món interpretatiu també la diferència va ser present en escultures amb un gran rerefons iconogràfic i simbòlic a altres que giraven entorn a tendències minimalistes o bé totalment conceptuals. Obres que al mateix temps permetien la figuració, l'abstracció i les imatges geomètriques. Una varietat que s'anava descobrint a cada passa a mida que se circulava per aquest indret tranquil i molt idoni per contemplar i compartir les obres exhibides, obrint-se tot un món obert als suggeriments.

Fig. 1

Inauguració de l'exposició *La leggerezza della scultura*. Fotografia (2013) cedida per l'Istituto Nazionale d'Arte Contemporanea.

Fig. 2

Xavier Medina-Campeny i *Et Dieu créa la femme* (2006), acer, 155x52x56 cm. en el recinte expositiu en el Parco dell'Arte a Cerrina (Itàlia).

Fotografia (2013) cedida per l'escultor

Fig. 3

Xavier Medina-Campeny, *Humans* (2005-2006), acer, 180x35x35 cm.

Fotografia cedida per l'escultor

Et Dieu créa la femme (2006) va ser l'obra escollida de Xavier Medina-Campeny, una peça d'acer que configura el cos i el rostre de la dona, contraposats en dues meitats, i com a resultat el mateix perfil de la cara genera la silueta del seu cos (fig.2). Possiblement aquesta obra com tantes altres de l'escultor podrien ser la síntesi del seu treball. Des de la seva concepció en l'esbós fins a donar-la per finalitzada, hi ha un procés lent, laboriós i llarg en temps. En cada peça posa tota l'essència concentrada en un detall, en aquest cas en un perfil contundent. En el seu taller les obres semblen esperar pacients el toc o el retoc destre de l'artista, que de ben segur mutarà i transformarà en una nova obra amb un nou concepte, possiblement afegint-hi un nou element. Així, la seva escultura pot ser percebuda i entesa per segments, cada fragment és fruit d'una recerca acurada per trobar el moviment i dotar-la de vida. Per tant, tota figura parcial va unida i troba el seu lloc en un altre fragment, creant unes juxtaposicions totalment novadores, tot i que a la seva figuració es detecta la petja de referències clàssiques que remetent a Miquel Àngel, a un surrealisme entorn a De Chirico i a l'impacte rebut de les peces de Giacometti. L'obra va ser exposada en mig d'un paisatge dominat pel verd de la natura, tal com diu el curador de la mostra, Anselmo Villata, un lloc adequat i atractiu, per un esdeveniment expositiu on la natura i la creativitat artística es troben i dialoguen per configurar un ambient màgic i canviant. Molt idoni perquè també aprofita el cicle estacional de la tardor, amb canvis diaris que proporcionen una nova visió de les obres exhibides.

En el catàleg de l'exposició, un volum editat per Verso l'Arte Ediciones, es reproduïxen totes les obres exposades, a més de dues obres més aportades per cada artista, triades

per cada artista com les més representatives del seu art.¹

Xavier Medina-Campeny pertany a una generació d'artistes compromesos amb l'home i el seu entorn social, entre els quals hi figuren el també escultor Sergi Aguilar i els pintors Robert Llimós, Francesc Artigau, Eduard Arranz Bravo, Salvador Lozano (Bartolozzi), Gerard Sala, Xavier Serra de Rivera, Miquel Vilà, Albert Porta (Zush Evru) i Enric Ensesa. Tots ells han tingut projecció i reconeixement internacional. Xavier Medina-Campeny n'és un bon exemple amb peces exposades en diversos museus, fires i galeries internacionals i ornamentant jardins públics en ciutats com Nova York amb *The conversation* (1979-1980) en el Greentree Lake Manhasset i pocs anys abans *Sundays* (1976) en el Central Park o a l'entrada de la ciutat d'Atlanta *L'homenatge a Martin Luther King* (1996), per citar-ne alguns exemples. També a Europa, *Copèrmic* (2003) en Pontet-Canet a Ponillac (França), però especialment en territori català com *L'homenatge al cavall Bretó-Cerdà* (1993) (Puigcerdà); *Indret familiar* (1993) a Salt (Girona); *Friendly space* (1994) en el Parc de les Planes o *L'homenatge a Antonio Machado* (1994) les dues a L'Hospitalet (Barcelona); *L'homenatge a Salvador Dalí* (1995) a Figueres (Girona); *La família de l'home* (1998) en el

---

¹ El text crític va ser a càrrec d'Anselmo Villata, la introducció de l'Istituto Nazionale d'Arte Contemporanea, la presentació d'Alberto Cirio, Assessore al Turismo della Regione Piemonte, Aldo Visca, Sindaco di Cerrina i Maria Grazia Piglia, Assessore alla Cultura del Comune di Cerrina. Una mostra que ha comptat amb el patrocini de l'I.N.A.C., Istituto Nazionale d'Arte Contemporanea, Ministero BB.AA.CC., Direzione Generale dei Beni Librari e degli Istituti Culturali, Regione Piemonte, Piemonte Nuovo da Sempre, Fondazione CRT, Comune di Cerrina, Provincia di Alessandria. A més del suport econòmic de la Fondazione CRT i de l'Assessorato al Turismo della Regione Piemonte.

Parc de la Font Santa a Sant Joan Despí (Barcelona); *The Talk of Town* (2005) a La Fosca, Palamós (Girona), i un llarg etcètera.

La seva obra té un segell propi, que es podria resumir en la plasmació simultània de la presència i l'absència, fins i tot es lícit parlar d'obres reivindicadores i compromeses en qüestions socials. Posseeix l'atractiu d'atrapar la mirada i a continuació provocar el desig de tocar-la, saber de què està feta, i si posseeix un resort que crearà expectatives i alhora inquietud al visitant, perquè aquest tractarà de cercar la manera d'obrir-lo, per descobrir no sé sap què i que només la visió interior el relaxarà. A partir d'aquí es passa a un segon estadi que consisteix en comprovar altres detalls com les textures, els amagatalls, els fragments i els dispositius que les transformen. Un tomb entre elles ens adverteix que unes actuen de sentinelles d'aquelles altres que encara estan en procés de creació. De fet, les obres que té al taller són un *non finito*, sempre una nova idea pot reconvertir-les en un objecte nou o fins i tot renovar-ne el significat del conjunt. Es podria dir que les peces tenen vida, són humanes i com a tals interactuen. De fet, el cos humà és el paradigma de la seva creació, al qual hi dedica moltes hores de recerca i treball en esbossos i projectes. L'exemple aportat per l'artista per il·lustrar el catàleg de la mostra n'és un bon exemple. *Humans* (2005-2006) fets d'acer i amb un format cilíndric es converteixen en uns veritables guardes del seu taller, omplen tot l'espai i s'apropien del contingut, vetllant el procés creador de les noves peces (fig.3).

L'escultor inicià la seva trajectòria artística amb escultures abstractes-constructivistes i sonores, per després interessar-se per la figuració. Marxa a Nova York per treballar les parts del cos humà com elements.

Exposa a Washington, North Caroline, Pittsburgh, Atlanta i amb una monogràfica a la Galeria Wildenstein & Co de Nova York i a l'any següent a la Wildenstein de Londres.² D'aquest període americà és la segona obra aportada al catàleg de la mostra, titulada *The conversation* (1979-1980), una obra realitzada en pedra, en una etapa daurada per l'escultor, durant la qual conegué i es relacionà amb alts càrrecs de la cultura i de la política dels Estats Units d'Amèrica (fig.4). Després tornà a Barcelona l'any 1988 i a partir d'aquest any participarà en diverses exposicions individuals a Colònia, Bonn, Niça, Bordeus, Lió, Madrid, Logroño i la Ciutat Comtal, a més de exhibir les seves peces en nombroses mostres col·lectives.

La seva obra majoritàriament és en bronze vinculada temàticament amb el cos humà i llunyana a tota expressivitat. La matèria per si mateixa dialoga, juga amb els seus fragments entre l'absència i la presència. De fet els seus cilindres humanitzats són una bona prova del gran partit que l'artista pot extreure sense donar pistes a l'espectador, aquest es veu atret per un ambient que el cospa per suggerir-li des de so, moviment i fins i tot paraules, treballant en l'imaginari i el més íntim. Per tant, l'absència és presència, com el silenci és so. Per exemple les mans del bronze a l'*Homenatge a Andrés Segovia* (1979) constitueix un testimoni clar de la transmissió de la música a través de la forma i del gest.

Des de la crítica de l'art, l'obra de Xavier Medina-Campeny considerem que és una molt bona elecció dels organitzadors, tal com el propi comissari Anselmo Villata

² Vegeu el pas de l'artista pels Estats Units d'Amèrica i les seves escultures guarnint places en ciutats com Atlanta a *Medina-Campeny Sculptures*, Barcelona Zammit Edicions, 2007.

manifestà: L'obra *Et Dieu créa la femme* parla, està plena de contingut i per tant dialoga amb l'espectador que passeja i se la troba per una casualitat. (fig.5)

Pàgina 189 ⇒

Fig. 4

Xavier Medina-Campeny, *The conversation* (1979-1980), pedra, 89x147x92 cm. Fotografia cedida per l'escultor

Més informació sobre l'escultor Xavier Medina-Campeny al web www.medina-campeny.com

Més informació sobre les edicions de la mostra *La leggerezza della scultura* al web www.lalegerezadellascultura.it

Fig. 5

Xavier Medina-Campeny al seu taller.
Fotografia cedida per l'escultor

